

A Biblia keletkezéstörténete és hermeneutikája

6. A Biblia ihletettsége (ihletéstana)

A Biblia ihletettsége – főbb álláspontok

- A szöveg létrejötte – inspiráció (ihletés)
- 1. verbálinspiráció (XVII. századtól)
 - Vö. mi származik közvetlenül Istentől a Bibliában, és mi nem?
 - Az ún. „kettős szerzőség” fogalma
- 2. történetkritikai szemlélet (XVIII. századtól)
 - A lényeg ihletett, amivel ki akarja fejezni, az megbízhatatlan
 - Pl. eredeti, arámi nyelvű szöveg az evangéliumokban
- 3. a Biblia álláspontja
 - 2Pét 1,19–21 – a perszonálinspiráció fogalma („pheromenos” – „vitetve, hordozva”)
 - 2Tim 3,16–17 – a verbálinspiráció fogalmának helyes értelmezése („theopneustos” – „Istentől lehelt”)
 - Mát 4,4

Az ihletés három nagy csatornája – 1. álom

- Kevesebb mint 1 %-a a Bibliának
- 1. hétköznapi álmok (Préd 5,3 és 5,7)
- 2. féltő álmok (Én 3. és 5. fejezet)
- 3. intő álmok (Jób 33,14–18) – ez már Isten cselekvésének a színtere
- 4. prófétikus álmok
 - Nemcsak próféták kaphatták (pl. a fáraó – 1Móz; Nabukodonozor – Dániel könyve)
 - A kinyilatkoztatás részei ezek
- 5. hazug/üres álmok (Jer 23,25–26)

Az ihletés három nagy csatornája – 2. látomás, 3. gondolatihletés

- 2. Látomások a Bibliában (kevesebb mint 4–5 százalék): pl. Ezékiel, Dániel, Zakariás, Jelenések könyve
- A Biblia egyik legrövidebb látomása: Jer 1,11–12
 - Mandulafa: a leghamarabb virágzó fa (könyvajánló – Fráter Erzsébet: A Biblia növényei)
- 3. Gondolatihletés: Isten a gondolataikon keresztül befolyásolja az írókat
- Az ember szabadságát meghagyva történik ez, a központi idegrendszerünkön keresztül (vö. Sátán munkájával)
- 1Kor 2,13–14: az inspiráció és az illumináció (megvilágosítás) fogalma
 - Fordítási pontosítás: pszüchikosz antróposz – „természet szerint való ember”

A próféták – és hitelességük vizsgálata 1.

- Kik voltak? – lásd 4Móz 12,6
- Az Újszövetségben is tovább él ez a feladatkör: Ef 4,11–13 és 1Kor 12, 4–7
- Nők is lehettek próféták – Debóra, Hulda, Filep négy lánya (Ap csel 21,9)
- A próféta fegyelem kérdése – lásd pl. Jer 20,7–9; Dániel próféta
- 1. Beteljesedik-e a próféta jövendölése? – 5Móz 18,21–22 (Vö. Jeremiás és Hanániás, Jer 28. fej.)
- 2. Összhangban van-e a Bibliával az, amit a próféta mond? – Ésa 8,19–20

A próféták – hitelességük vizsgálata 2.

- 3. Hogyan beszél Jézus Krisztus testté lételéről? – 1Ján 4,1–3
 - Két téves elgondolás: 1. Jézus nem bukkant volna el, mert eleve bűntelen természetet örökölt Máriától (szeplőtelen fogantatás dogmája)
 - 2. Jézus Ádám bűneset előtti természetét vette magára
- A Biblia álláspontja: Zsid 4,15 („*megkísértetett mindenben, hozzánk hasonlóan*”) és Róm 1,3 („*aki Dávid magvából lett, test szerint*”)
- 4. a gyümölcstermés jelentősége – Mát 7,15–20
 - Milyen gyümölcsöket terem a próféta szolgálata a saját és a hallgatói életében?
- Mindezeket együtt szükséges vizsgálni

